

Előfizetési díj:
Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:
3 hasábos petítor egyszer
9 kr., többszöri hirtetésnél
7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyiltér petítor 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertelen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A Zalamegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Társadalmi miseriák és azok gyógyszerei.

Művelődünk! nem esuda, hisz zászlónkra a haladás van és betűnkkel nyomva; kutatunk, fáradsunk, éjet nappallá tesszünk, csak hogy mintegy a tenger mélyéből hozzuk fel a tudományok igaz gyöngyeit. — Korunk a haladás korszaka! Igaz, csak hogy kérdés, mely irányban haladunk, nem-e egyoldalulag művelődünk, nem-e egyoldalulag fejlesztjük tehetségeinket? S valóban, ha csak kevéssé is körültekintők vagyunk, fájó szívvel ugyan, de be kell vallanunk, hogy művelődésünk egyoldalú. A vagy tekintésünk csak kevéssé is mélyebben a társadalom szívébe, s látni fogjuk azt az ezernyi szűt, mely társadalmunk látszólag élet-erős fáját megörléssel fenyegeti. S hogy ez valóban így van s nem auxesis, mutatják a gyakorlati életben annyiszor elhangzó panaszok s a szív mélyéből önkénytelenül feltörő fájó sóhajok. Hogy szavaink nem pusztán fraziszok, arról meggyőződhetünk mindenki, ki egy napilapot figyelemmel végig olvas.

A vagy kinek szíve maradhatna érinthetetlenül, ha látja mint ver az erkölestelenség mélyebb és mélyebb gyökeret, mint dulatik föl a család boldogsága, s mint szaporodnak ijesztő módon az öngyilkosok, sikkasztók, tolvajok, rablók? Azt hiszem, nincs egyetlen ember sem, ki e társadalmi miseriák szülő okát ne kereste volna, s tán nincs is ember, ki emez okot ne sejtene.

Igen, minthogy a társadalmi miseriák szülő oka mindenki előtt ismeretes, magam se átalom azt kimondani, hogy ez nem más, mint az erkölestelenség. S itt tünik ki, hogy művelődésünk egyoldalú, mert fejlesztvén az ész, figyelmen kívül hagyja a szívet. Már pedig a szívet vágyaiban, indulataiban, szenvedélyeiben nevelni, ép oly szükségképeni kelléke a művelődésnek, miként az ész fejlesztése. Az ész fejlesztése szűli a tudományos férfiut, a szív nemesítése, az akarat megedzése s az élet pedig az erkölesös, jellemes embert. S minthogy korunk erkölesös, jellemes emberek hiájával van, azért ez is korunk egyik miseriája. A ki tehát társadalmunkat vi-

rágzónak akarja látni, a ki társadalmunk regenerálását akarja; annak egyszersmind azon eszköz felhasználását is akarnia kell, a mely jellemes, becsületes, erkölesös embereket ad a társadalomnak, mert jegyezzük meg jól Smilesnek eme szavait: „Az életben, vagy foglalkozásunk körében s egyes ügyeiben többet ér a jellem az érzelennél, a kedély a hideg főnél.” — A kérdéses eszközt pedig Sokrates adta kezünkbe ama jelszóval: „Ismerd meg ten magadat.” — Ez a jellem képzésnél a fő principium, fő elv. Ezt az elvet kellenne folyvást szemünk előtt tartani s minmagunkon megvalósítani, ha a társadalomnak hasznos polgárai akarunk lenni.

Szálljunk tehát magunkba s vizsgáljuk meg szívünk minden rejtkeit s azután kérdezzük minmagunktól, valjon hibátlanok, bűn nélküliek vagyunk-e? S ha lelkiismeretünk részéről ezuttal sem érzünk furdalást, úgy nyugodtan hajthatjuk le fejünket, de ha lelkiismeretünk nyugtalan, úgy keressük, valjon mi okozhatta e nyugtalanságot s igyekezzünk azon, hogy az okot eltávolítsuk. II. Rákóczy Ferenczről mondja Mikes Tóth Kelemen, hogy napjában legalább is egyszer én-jét szoros figyelem tárgyává tette. Ugyan ezt tehetjük mi is, s ha látjuk keblünkben felbujánozni a gyomot, úgy irgalom nélkül tépjük ki azonnal. Igen, tegyük én-ünket figyelem tárgyává, s ha tapasztaljuk, hogy szenvedélyeink már-már lesodornak az erkölesös alapról, úgy nvirbáljuk meg azokat; tegyük úgy mint a jó kertész, ki szorgalmasan nyesegeti le a fának fattyu hajtásait. S ha így járunk el, tapasztalni fogjuk, hogy saját magunk előtt is növekvőben lesz értékünk, s mindinkább megközelítjük ama férfiakat, kik mintegy Washington, Wellington, Deák Ferencz századokra alapították meg neveiket. Nagy tudós nem, de jellem lehet mindenki, „az ész relativ, de a jellem absolut becses bir” mondja Eötvös. Jellemes ember kívánsz lenni, csak akarnod kell, mert „az erős férfiú s a vízszuhatag mindent keresztül tör” tartja a közmondás.

Mit használ, ha az egész világ tudományát egyesíted tenmagadban, mit használ, ha emlékező tehetséged olyan, mint Mezophanti bibor-

noké, ki harminckét nyelvet beszélt, a vagy olyan, mint Tomme Péteré, ki az egyszer elolvasott törvénykönyvet betűről-betűre és pedig visszafelé mondotta el; mit használ, ha miként egy Voltaire, genialitással tudsz minden szentet, jót, nemeset kigunyolni? Mindez semmit sem használ erköles nélkül, mert minden emberi nagyság alapja az erköles, „mely ha megvész, Róma ledől s rabigába gömnyed.” Főképp az erkölestelenség korunkban az, mely társadalmunkat fölforgatással fenyegeti, s az ebből származó jajok már többé nem csak egyes magánemberek ajkain, de sőt még a tanácskozási, országgyűlési termekben is felhangzanak. Kérdés, jogosultak-e a jajok, jogosultak-e az ajkainkat önkénytelenül is elhagyó panaszok? Azt hiszem, ezek jogosultságát s ezzel együtt valódiságát senki sem tagadhatja meg, ki elfogulatlanul vizsgálja az egyedeket ép úgy, mint a családokat.

(Vége köv.) Scherer István.

Alispáni jelentés

az 1883-ik évi május hó 7-iki közgyűlésre.
(Vége.)

A megye közbiztonsági állapota a lefolyt 8 havi időszak alatt, habár fordultak elő egyes jelentékenyebb bűnmerényletek, de azok minősége és számarányához képest is közveszélyes mérvben csak egy sajnos esetben zavartatott meg oly módon, mely méltán kelté fel a közaggály érzetét, u. is:

December hó 22-én éjjel Hatos Sándor halápi születésű 48-ik gyalogezredbeli katonája a nagykanizsai lakatnyából fegyverével és 70 drb. éles töltényvel megszökvén, ugyanazon éjjel Sárcszeg község határában az államot mellett fekvő Lapi nevezetű eszárásban a koresmárost agyonlőtte és nejétől 150 ft készpénzt elrabolt, ezután pedig alig másfél óra mulva Balaton-Magyarod közelében az állami uton Tislér Pál Zala-Apáti lakost saját szekereiről lelőtte és ennek szekereit lovaival elhajtott, a rögtön megye és országzszerzte folyamatba tett nyomozás folytán azonban sikerült nevezett rablógyilkost december 27-én Budapesten a promontori vámőr állomásnál a Tislér Páltól elrablott szekereken és lovakkal elfogni, ki is a budapesti hadbírósnak átszolgáltatván, onnét február hó végén az újépületi katonai börtönből ismét elszökött, de ápril hó elején Pécsen újra elfogtván, rajta a kettős rablógyilkosságért a hadbírósnak halálos ítélet végre is hajtattott.

Ezen kívül előfordult a lefolyt 8 havi időszak alatt 5 gyilkossági eset, melyek közül kettőnél a tett indoka

mint a kincs találoán, — az öröm és meglepetés érzete sugárzott, s öreg gazdaasszonyának — annak nagy bámulatára — rögtön meghagyta, hogy a fiatal embert előteremtse, kit sikerült is az utcán feltalálni s a nagy költő elé vezetni, ki a fiatal embert szívélyesen megölelte és megcsókolta.

E naptól kezdve a fiatal ember hirveve és szerencséje meg volt alapítva!

A papírra vetett sorok egy költeményt tartalmaztak, mely magyarítva, s általam riembe szedve, körülbelül következőleg hangzik:

Ha látnál egy virágocskát
A fű között hervadozva, eltemetve —
— S a mi néki éltet adna, —
Tőled egy esep — vizet kérve; —

Ha látnál egy fáradt fecskét
Hideg télen, zordan estve, —
Ablakodat szárnyaival
Aggasztólag megverdesve...
S beocsátásért könyörgve!!

Tudom, hogy a virágocska
Hasztalanul nem epedne —...
Fecske madár beocsátást
Segélyt, vigaszt tőled nyerne!
Költő! oh mért nem vagyok én
Neked virág, avagy fecske!

Az akkor desperat külsejű, kopott ruhájú ifju ma,
Fracziaország kimagasló költője — Dupon Pierre!

„Zalamegye“ tárcája.

„Hulló csillagok“ból.

I.

Letűnt a nap; ánde mégse
Világtalan a világ,
Nap tűzéből visszamaradt
Egy kis mécs — a holdvilág.

Ily mécses az emlékezet
Lelkem gyászos éjjelén, —
Oh s az is már alig látszó
Messzeségből int felém.

Oh, e kis fényt ne takard el
Feledésnek fellege!
A nélkül is tudom már, hogy
A boldogság csak rege.

II.

Bús feketé éjszakára
Piros hajnal támad,
Csak szívében, én szívében
Örökös a bánat.

Nap hecétől felszikkadhat
Rét harmata könnyen,
De sohasem két szememből
Sűrűn hulló könnyem.

III.

Isten kertje ez a világ,
Fele tövis, fele virág;
Virágát én nem ismerem,
Nekem itt csak tövis terem...

Bánatomat el-elzengem,
De nincs a ki szólna engem.
Míg szívemet tépik össze,
Nincs, ki sebem bekötözze.

Meddig tart így? tudja az ég!
Jut nekem tán virág is még:
Tán, ha majd már megszűnt dalom —
S ott fekszem a — ravatalon.

Zalai R. Soma.

Egy jelenet két költő életéből.

Közli: H. Gy.

Néhány év előtt egy ifju jelentkezett Hugó Viktornál, s öreg gazdaasszonyától — a költőhöz — beocsátást kért; a nő azonban a fiatal embert, desperát külseje és kopott ruhája után kéregetőnek vélvén, a beocsátást megtagadta, mire az ifju — midőn ismételt kérései is vissza utasításra találtak — ruhája zsebéből egy papír darabot vévén elő, arra — arcán a fájdalom és keserűség kifejezésével — írónnal néhány sort írt, s a nőt annak kézbesítése végett felkérvén, eltávozott. Midőn Hugó Viktor az irat tartalmát megolvasta, arcán,

bosszu, egyenl család vízály és kettőnél kevesebb ösz-
szesítés volt. — a vétés tettesek 4 esetben köny-
moztatva a bíróságnak átszolgáltattak, egyik esetben
még nyomoztatnak.

A vagyonbiztonság ellen elkövetett a lefolyt 8
havi időszakon át összesen 47 betörés, 36 állat- és 96
egyszerű tolvajság. — ezen összesen 179 bünesetek kö-
zül az elkövetés időszaka szerint csak szeptember havára
1 betörés, 7 állat és 14 egyszerű tolvajság. — október
havára 3 betörés, 5 állat és 11 egyszerű tolvajság. —
novemberre 6 betörés, 8 állat és 14 egyszerű. — decem-
berre 10 betörés, 2 állat és 17 egyszerű. — január 8
betörés, 4 állat és 8 egyszerű. — február 10 betörés,
5 állat és 12 egyszerű. — márciusra 2 betörés, 2 állat
és 11 egyszerű. — végre április havára 7 betörés, 3
állat és 9 egyszerű tolvajság. Ezen 179 tolvajsági ese-
tek közül a vétés tettesek 138 esetnél — vagyis az
előfordult bünesetek átlagának 77%-ed részénél nyomoz-
tattak ki és szolgáltatották át az illetékes bíróságnak.

Itt különösen kell egy jelentősebb bünesetet
kiemelnem, ugyanis folyó évi április hó 15-én este a sümeghi
szolgabíró ur távollétében hivatalos irodája feltör-
tve, zárt irásztalából 1300 frnyvi hivatalos pénz el-
lopott; — a szolgabíró ur távirati jelentésére a me-
gyei helyettes főcsendbízott a helyszínére azonnal ki-
küldvén, a teljesített nyomozás folytán a gyanúsított és
beigazolt tettesnél Lehoczki István volt szolgabírósi
katonánál — ki 2 hónappal előbb becsátatván el bün-
tetésképpen rossz magaviselete és megbízhatlansága miatt
szolgálatából — az ellopott pénz 8 frt 58 kr. hiányával
meg is találtatott, s így ezen sajnos bünesetből hivatalos
pénzhiánya nem származik ugyan, de mégis névze
a tisztviselői felelősség szempontjából — melynek ily
történet sajnos eset által az anyagi súlyos károsodás
mellett még erkölcsi része is érintetik — ép azért ezen
eset kényszerítő okul szolgál az iránt, hogy a szolga-
bírói hivataloknál befolyó s bármily rövid időtartamra ot-
tan ideiglenesen elhelyezendő hivatalos pénzek biztos
megőrzése végett azonnal intézkedjem, mi célból egyéb
lehető mód hiányában folyó évi április hó 16-án 5967 sz.
alatt kiadott körrendelettel utasítottam az összes jár-
ási szolgabírókat, hogy a hivatalaikhoz befolyó min-
denmennyi hivatalos pénzeket, átvételük után azonnal és
mindaddig, míg azok tüzetes rendeltetésük helyére át nem
szolgáltatnak, a szolgabírószék helyén létező takarék-
pénztárakba helyezze el ideiglenes betétként, és a
mennyeiben ez netán egyéb helyeken az előzetes felmon-
dás nélküli kivételnek tekintetében vagy egyéb szempont-
ból akadályra találna, arról azonnal jelentést tegyenek.

Ezen intézkedésem eredményeül tisztelettel jelen-
tem, hogy az alsó-lendvai, csáktornyai, kanizsai és zala-
egerszegi szolgabírói hivatalokhoz érkező hivatalos pénz-
eknek ideiglenes elhelyezése az illető helybeli takarék-
pénztáraknál akadálytalanul fogantatottatik. Keszthelyen
pedig az ideiglenes elhelyezés a városi hatóság tanács-
termében álló nagy Wertheim szekrénybe fogadtatott el,
az illető városbíró és a szolgabíró által együttesen ve-
zett szabályos nyilvántartási könyv mellett, — de a ta-
polezai takarékpenztár a hivatalos pénzek ideiglenes
elhelyezését nem fogadtat el, a sümeghi pedig a napon-
kinti és előzetes felmondás nélküli kivétel talál aka-
dályra, továbbá perlaki szolgabírószéktől még jelentés
nem érkezvén, feltennem kell, hogy ottana hivatalos
pénzeknek a helybeli takarékpenztárban való ideiglenes
elhelyezése akadálytalanul fogantatottatik, végre a lete-
nyei, pacsai és novai szolgabírószékek székelyi takarék-
pénztár nem létező, ottan a célzott módú ideigle-
nes elhelyezés nem is eszközölhető: — e szerint tehát
7 szolgabírói hivatalra névze forogván fenn a hivatalos
pénzek biztos megőrzése tekintetében külön intézkedés-
nek szüksége, e körülmény azon kérésre kényszerít,
hogy kegyeskedjék a mélyen tisztelt közgyűlés az em-
lített 7 szolgabírói hivatalok részére, a hivatalos pénz-
eknek ideiglenes elhelyezése alatti biztos megőrzése
céljából, egyéb lehető mód hiányában elkerülhetlenül
szükséges véddárral ellátott vas-szekrény megrendelését
engedélyezni.

Visszatérve a közbiztonsági szolgálat körül felmerült
esetekre, tisztelettel jelentem, hogy a lefolyt 8 havi idő-
szak alatt, a közbiztonsági kerületi beosztás szerint folyo-
atosan teljesített foglárörjáratok alkalmával, vadászati
kihágásért 44 egyén, továbbá dohányvesempészeten ért
19 egyén jelentett fel, igazolvány hiánya miatt pedig
összesen 115 esavargó — s köztük 6 közbünettelt terhel
közveszélyes egyén tartóztatott le és szolgáltatott át
az illetékes hatóságoknak.

Ugyanitt — felemlítenem kell, hogy a mlgu
belügyminisztérium az 1881. évi III. t. c. alapján a
magyar kir. esendőrséget a 6-ik esendőrkerületben —
melyhez megyénk is tartozik — a jövő 1884. évi jan.
1-ére tényleg felállítani szándékozá, az e végre szük-
séges intézkedéseket folyó évi február hó 10-én 8733.
sz. a. az érdekelt megyei közigazgatási bizottságokhoz
kibocsátott körintézkedésében elrendelte, minnek folytán
a kellőleg indokolt felterjesztés megtétele iránt, hogy
miután a magas minisztérium által megyénk területére
előirányzott 15 órs 92 gyalogesendőrrel és 1 Zala-Eger-
szegen székelt szakasparancsnoksággal a megye nagy-
kiterjedéséhez képest a közbiztonsági szolgálat sikeres
ellátását teljesíteni képes nem lehet, ugyanazért a fel-
állítandó őrsök számát 20-ra és a beosztandó esendőrség
létszámát 120-ra emelni kegyeskedjék; — ezen felter-
jesztésre még válasz nem érkezvén, a kérelemnek me-
gyénk közbiztonsági érdeke által is indokolt teljesítését
remélni lehet. — Végre ugyanczen ügygyel kapcsolato-
san jelentem, hogy Kubass Mihály megyei főcendbízott
ur a magyar kir. esendőrségi alkalmazás tekintetéből
a mlgu honvédelmi minisztérium által 6 hónapi próba-
szolgálatra berendeltetvén, f. évi január hó 1-től fogva
a esendőrségi próbaszolgálatot teljesíti, melynek tartam-
ára a főcendbízott illetmény élvezése mellett főispán
ur ömeltősége által helyettes főcendbízott Nagy Sándor
ur nevezett ki; — továbbá ugyan a nagyméltóságú
honvédelmi minisztérium felhívása folytán Baksay Sándor
keszthelyi alecendbízott a esendőrségi tanfolyamra je-

lentkezvén, folyó évi március hó 8-ától fogva a esendő-
rségi 6 havi tanfolyamot bevégezvén, mely idő alatt al-
ecendbízott hivatalában való helyettesítésének szüksége
nem merült fel. —

A közmunkaügy és utépítésre névze tisztelettel
jelentem, hogy a mult évi novemberi közgyűlés által
megállapított közmunkabeosztás és költségelőirányzat
szerinti munkálatoknak célszerű és sikeres fogantatása
iránt a szabályos intézkedések minden irányban kellőkép
megtételek, a felette kedvezőtlen időjárás azonban úgy
a mult év végső valamint ez év első felében is elhárít-
hatlan akadályul szolgált arra névze, hogy a munkála-
tok eddig a kivált sikerrel teljesíthettek volna és
pedig főleg azon okból, mert a megkésztet gazdasági
munkák tekintetéből is a természetbeni közmunka szolgál-
mányok lerovása szükségképpen halasztást szenvedett;
miért is e részben a jelen időszak alatt kettőzött szor-
galommal kifejtendő munkálatok által kellend az elma-
radást pótolni, minnek biztos elvárása mellett az illető
szolgabíró urakat arra tüzetesen is végzésileg utasítottam
kérem. —

Ez időszert az utféntartási alap terhére a hely-
benhagyott költségvetési előirányzat alapján és a szabály-
szerű eljárás megtartásával következő kavics és kőter-
melési munkák eszközöltettek:

- a) a keszthelyi járás útjaira szükséges
kő- és kavicsért — 2796 frt — kr.
- b) a tapolezai járás útjaira szük-
séges kavicsért — 284 frt 80 kr.
- c) a sümeghi járás útjaira szük-
séges kavicsért — 3370 frt 63 kr.
- d) a pacsai járás útjaira szükséges
kő- és kavicsért — 3630 frt — kr.
- e) Mura kavics szállítására — 2000 frt — kr.
- f) a letenyei járás útjaira szük-
séges kavics termelésért — 1485 frt — kr.
- g) a zalaegerszegi járás útjaira
szükséges kavicsért — 965 frt 40 kr.
- h) Ugyan a zalaegerszegi és novai
járás útjaira szükséges kavicsért 1500 frt — kr.

Továbbá az előirányzott hidépítési munkálatokra
eddig engedélyezett 15,896 frt 67 kr. végre elkészítetett
a bak-tárnoki ut kiépítésénél a földmunka 3200 futó
meter hosszúságban 3468 frt 6 krnyi árért, melynek
költsége a magas minisztérium által e célra engedélyez-
ett 4000 frtból fedeztetik.

A természetbeni közmunka leszolgáltatásának ez idő-
szerinti eredményeül tisztelettel jelentem, miszerint folyó
évi április hó végéig leszolgáltatott összesen 2830 kettős,
303 egyes fogatú igás és 17662 kézi napszám, leszolgá-
laltó lesz tehát még az arra szabályszerint is előirt
jelen időszakban 18282 kettős, 2991 egyes fogatú igás
és 59,615 kézi napszám, mely utóbbiból az árkolási
munkálatokra az előirányzat szerint 30411 és 1/2 nap-
szám fordítandó.

A közmunkaváltási tartozások pedig ugyan folyó
évi április hó végéig a számvevői nyilvántartás szerint
következő összegekben terjesztettek be a megyei utfént-
tartási alapba:

J Á R Á S	Tartozás		Befizet-		Befizetetlen	
	összesen		tetett		maradt	
	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tapoleza	9976	40	5055	31	4921	09
Sümeg	7326	74	2980	39	4346	35
Keszthely	4440	64	1998	08	2442	56
Kanizsa	6950	24	3122	88	3827	36
Pacsai	6098	40	3140	40	2958	—
Zala-Egerszeg	8388	52	1285	02	7103	50
Nova	3733	26	918	52	2814	74
Letenye	5951	26	992	88	4958	38
Lendva	8553	58	4141	46	4412	12
Perlak	6052	40	3998	72	2053	68
Csáktornya	5657	50	3333	14	2324	36
Nagy-Kanizsa város	2997	44	1075	12	1922	32
Összesen	76126	38	32041	92	44084	46

A katonabeszállásolási alap javára megszavazott
pótadó-tartozások fejében, mely tartozások hátraléka a
mult év végével 54872 frt 94 kr. összeget tett ki, ugyan
a számvevői nyilvántartás szerint folyó évi április hó vé-
gig összesen befolyt 19343 frt 17 1/2 kr. összeg, mely-
ből a szabályrendelet értelmében megjáró katonatartási
térítményül a szabályszerű napibérjegyzékek alapján
összesen kiutalványoztatott 13914 frt 49 kr. összeg.

A folyó évi február hó 19-én tartott rendkívüli
közgyűlés 3034. számú határozatának fogantatásául
mely tisztelettel jelentem, hogy említett közgyűlési hatá-
rozat a nagyméltóságú belügyminisztérium által jóváha-
gytván, az azzal rendszeresített 11 közigazgatási gyako-
rnoki állomásokra a közzé tett pályázat eredménye
alapján és a törvényszabta minősítés igazolása mellett
főispán ur ömeltősége által előterjesztésemre a követ-
zők nevezettek ki:

- 1) a pacsai szolgabírószághoz: Hermann Vince Pécsről;
- 2) a sümeghi szolgabírószághoz: Takách Imre Sümegről;
- 3) a tapolezai szolgabírószághoz: Szalay Bálint Tapolezáról;
- 4) az alsó-lendvai szolgabírószághoz: Travnyik Béla Tatáról;
- 5) a zalaegerszegi szolgabírószághoz: Csesznák Ödön Perlakról;
- 6) a kanizsai szolgabírószághoz: ifj. Kovács Rezső Nagy-Kanizsáról.

Továbbá a megyei központba kineveztetett az al-
ispáni hivatalhoz Mayer István zalaegerszegi, a megyei
árvaszékhez pedig Málits József letenyei és Braunstein
József zalaegerszegi lakosok.

Függetlenül van még egy folyamodónak kinevezése
a minősítvényi okmányok bemutatása tekintetéből és en-
nek elintézésével betöltetlenül marad képesített pályázó
hiánya miatt egy gyakoronoki állomás, melyre újabb pá-
lyázat kihirdetését elrendelni kérem.

Ugyan a hivatkozott rendkívüli közgyűlés 2756.
számú határozatának fogantatásául mely tisztelettel je-
lentem, hogy a földadó kataszteri munkálatoknak hiányos
és önkényű végrehajtása, különösen a tisztajöveldelmi
fokozat tételek aránytalan magas megállapítása által
a megye adózóira háromolható nagyhátrányok orvoslása
iránt intézendő felirat tárgyában az érkezőletet a járási
földadó bizottságok elnökeivel folyó évi április hó 30-án
megtartván az abban megállapított sérelmi adatok fel-
használásával a felirat elkészített és az a megye ne-
vében a mlgu pénzügyminisztériumhoz és az országos
földadó bizottsághoz felterjesztetett, egyszersmind a szom-
bathelyi kerületi kataszteri igazgatósággal is közöletett.

A községek háztartásának rendezése iránt a megye
közgyűlése által és általam is folyton tett intézkedések
eredményeül tisztelettel jelentem, hogy a megye 580
községe közül e napig 534 község van elátva e folyó
1883-ik évre törvényszabta módon helybenhagyott köz-
ségi költségvetéssel, a még hiányzó 46 közül pedig 7
község költségvetése már szinte beterveztetett, de fel-
szerelési hiány pótlás végett visszaküldetett és így a
tényleges hátralék csak 39-et tesz ki.

A községi számadások közül, melyeknek hátraléka
1878 ik évben 7108 volt, ebből e napig beterveztetett és
felülvizsgálattal elintéztetett 3664, így a régebbi évekről
községi számadások hátraléka jelenleg 3444, az 1878.
és azóta lefolyt évekről pedig eddig beterveztetett 1349
s így van ezen évekről hátralék 1050. —

A törvény rendelete által tisztemül szabott kötele-
ségemhez képest a megyei házi és árvapénztárnak általa-
m az illető bizottság közbenjöttével havonként meg-
tartott vizsgálatáról szölvő jegyzőkönyveket — alatt azzal
mutatom be, hogy mindkét pénztárt mindenkor teljes
rendben és a pénztári kezelést hiánytalanul találtuk.

A fentebb említett pénztári jegyzőkönyvek és a 2
alatt bemutatott számvevői nyilvántartási kimutatás
szerint a megye törzsvagyonának állagát jelenleg képezi:

- a) takarékpénztári gyűmölcsözés a. és részint föld-
tehermentesítési kötvényekben 9747 frt 80 kr.
- b) magán kötvényekben — 8434 frt — kr.
- c) kamat hátralékban — 702 frt — kr.

Összesen: 18,882 frt 80 kr.

Mindezek után, midőn a törvényhatósági bizottság
tagjai sorában a letelt időszak alatt sajnos elhaladozás
által támadt veszteségül kell felemlítenem, a megye
ügyei körül hosszas éveken át többféle kiküldöttségi buzgó
tevékenység által is érdemeket szerzett Ziegler Lajos és
Horváth László uraknak valamint a megye egykori
főszolgabírája Gaál Endre urnak sajnos elhunytát, mi
felett a részvét általános volt, jelentésem befejezéséül
van szerencsém a megye összes központi és járási hi-
vatalainak mult évi szeptember hó 1-től folyó évi április
hó végéig terjedő ügyforgalmára vonatkozó kimutatás
a következőkben előterjeszteni:

	1882. é. szept. 1. h- alék vált befolyt	1882. é. szept. 1. h- alék vált befolyt	Össze- sen	Elintéz- tetett	1883. é. apr. hó végével elintéz- etlen hátral.
Alispáni hivatal	535	15557	16092	15418	674
Megeyi árvaszék	2962	16005	18967	15571	3396
Számvevőség	739	4477	5216	4982	234
Kanizsa v. tanácsa	82	4695	4777	4717	60
Tapolezai szolg. járás	257	5710	5967	5967	—
Sümeghi "	—	4216	4216	4216	—
Keszthelyi "	43	2891	2934	2934	—
Kanizsai "	48	5377	5425	5423	2
Pacsai "	—	3730	3730	3730	—
Zalaegerszegi "	174	6210	6384	6355	29
Novai "	5	3506	3511	3503	8
Alsó-lendvai "	—	4280	4280	4207	73
Letenyei "	24	4017	4041	3982	59
Perlaki "	—	4261	4261	4244	17
Csáktornyai "	45	4165	4210	4158	52

Zala-Egerszeg, 1883. május hó 6-án.

Svatsits Benó s. k.
alispán.

A kataszteri ügyhöz

Mult közleményemben iparkodtam előadni, illetve
előtűntetni a szombathelyi kataszteri igazgatóság kere-
tibe sorozott vidékekre előirányzott tiszta jöveldelmi kül-
lönbözötet általánosságban; jelen soraim célja, feltűntetni
járásokint a mivelési ágak szerinti különbözötet.

A) Szántó földterületnél.

I. Vas megyében a szombathelyi járásban a szántó-
föld átlaga 5 frt 93 kr, kőszegi járásban 4 frt 97 kr,
sárváriiban 5 frt 37 kr, vasváriiban 4 frt 72 kr, kör-
mendiben 4 frt 35 kr, szent-gothárdiban 3 frt 73 kr,
muraszombatiban 3 frt 37 kr, s így Vas megye fő átlaga
4 frt 63 kr.

II. Zala megyében a zalaegerszegi járásban 3-22,
keszthelyiben 5-35, nkanizsaiiban 7-16, tapolezaiiban 3-52,
sümegiben 4-88, csáktornyaiiban 5-06, a-lendvaiiban 3-72
letenyiben 4-50, s így Zalamegye fő átlaga 4 frt 69 kr.

III. Veszprém megyében a veszprémi járásban
5-32, pápaiban 6—, deveseriben 4-61, zirciben 3-97,
s így Veszprém megye fő átlaga 4 frt 97 kr.

IV. Győr megyében a győri járásban 6-24,
szent-mártoniban 5-81, s így Győr megye fő átlaga 6 frt
03 kr.

V. Sopron megyében a soproni járásban 8-63,
kapuváriiban 7-21, n-czenkiben 5-30, csepregiben 8-12,
s így Sopron megye fő átlaga 7 frt 31 kr.

B) Kerteknél.

A kerteknél a szombathelyi járásban 10-11, kőszeg-
inél 12-30, sárváriinál 10-10, vasváriiban 11-45, körmen-
dinél 9-72, szentgothárdinál 8-79, muraszombatinál 8-64,
s így Vas megyében a kerteknél főátlag 8 frt 57 kr.

Zalamegyében a zalaegerszegi járásban 10-47, kesz-
thelyiben 12-50, n kanizsaiiban 10-98, tapolezaiiban 8-35,
sümegiben 9-23, csáktornyaiiban 10-36, alsó-lendvaiiban
8-31, letenyiben 8-08, Zalamegyére főátlag a kerteknél
9 frt 97 kr.

Veszprémmegyében a veszprémi járásban 12 frt 11, pápaiban 13-23, deveseriben 12-13, a zirczi járásban 9-06, s így Veszprémmegyében kerteknél fő átlag 11 frt 63 kr.

Győrmegyében a győri járásban 9-04, szentmártonban 10-10, s így Győrmegyében a kerteknél fő átlag 9 frt 57 kr.

Sopronmegyében a soproni járásban 15-24, kapuvárban 13-43, nagyeczenkiben 11-56, csepregiben 13-35, s így Sopron megyére fő átlag 13 frt 39 kr.

C) Kaszály rétekénél.

Soproni járásban 8-04, kőszegiben 9-49, sárváriban 8-51, vasváriban 6-52, körmendiben 6-29, szentgothárdiban 6-62, muraszombatiban 5-41, főátlag 7 frt 25 kr.

Zalaegerszegiben 6-45, keszthelyiben 5-68, kanizsiban 8-32, tapolezaiban 5-93, sümegiben 6-36, csáktornyiban 8-09, alsólendvaiban 4-72, letenyeciben 6-13, fő átlag 6 frt 46 kr.

Veszprémi járásban 7-86, pápaiban 9-39, deveseriben 8-79, zirczi járásban 9-12, fő átlag 8 frt 79 kr.

Győri járásban 4-47, szentmártonban 7-81, fő átlag 6 frt 14 kr.

Soproni járásban 10-93, kapuvárban 5-48, nagyeczenkiben 8-66 és a csepregiben 12-39, fő átlag 9 frt 37 kr.

D) Szőlőkénél.

Vas megye szombathelyi járásában 12-15, kőszegiben 20-89, sárváriban 9-91, vasváriban 8-49, körmendiben 9-17, szentgothárdiban 10-71, muraszombatiban 7-59, fő átlag 11 frt 30 kr.

Zalamegyében a zalaegerszegi járásban 10-67, keszthelyiben 18-81, nkanizsiban 16-51, tapolezaiban 15-31, sümegiben 14-47, csáktornyiban 14-16, alsólendvaiban 12-70, letenyeciben 12-72, főátlag 14 frt 43 kr.

Veszprémmegyében a veszprémi járásban 15-05, pápaiban 9-35, deveseriben 11-09, zircziben 6-68, főátlag 10 frt 54 kr.

Győrmegyében a győri járásban 8-19, szentmártonban 9-13, főátlag 8 frt 66 kr.

Sopronmegyében a soproni járásban 21-22, kapuvárban 8-59, nezenkiben 15-14, csepregiben 18-74, fő átlag 17 frt 29 kr.

E) Legelőknél.

Vas megyében a szombathelyi járásban 1-73, kőszegiben 1-08, sárváriban 1-56, vasváriban 1-54, körmendiben 1-04, szentgothárdiban 0-28, muraszombatiban 1-10, főátlag 1 frt 38 kr.

Zalamegyében a zalaegerszegi járásban 1-26, keszthelyiben 1-28, nkanizsiban 2-36, tapolezaiban 5-4 kr. sümegiben 2-25, csáktornyiban 2-42, alsólendvaiban 1-73, letenyeciben 2-25, főátlag 1 frt 76 kr.

Veszprémmegyében a veszprémi járásban 4-07, pápaiban 2-94, deveseriben 2-42, zircziben 1-65, fő átlag 2 frt 77 kr.

Sopronmegyében a soproni járásban 2-37, kapuvárban 4-01, nezenkiben 1-81, csepregiben 1-79, fő átlag 2 frt 49 kr.

Győrmegyében a győri járásban 3-14, szentmártonban 2-59, fő átlag 2 frt 86.

F) Nádások.

Vas megyében semmi.

Zalamegyében a zalaegerszegi járásban semmi, keszthelyiben 7-48, kanizsiban 4 frt, tapolezaiban 11 frt, sümegiben 8 frt, csáktornyiban 4 frt 01, a-lendvaiban 3-60, letenyeciben 4 frt, főátlag 7 frt 44 kr.

Veszprémmegyében a veszprémi járásban 10-25, pápaiban 4-75, deveseriben 7-25, zircziben 9-50, főátlag 8 frt 19 kr.

Győrmegyében a győri járásban 11-28, szentmártonban 13-50, főátlag 12 frt 39 kr.

Sopronmegyében a soproni járásban 6-50, kapuvárban 16-25, főátlag 11 frt 37 kr.

G) Erdőkénél.

Vas megyében a szombathelyi járásban 1-88, kőszegiben 1-07, sárváriban 1-85, vasváriban 1-49, körmendiben 1-56, szentgothárdiban 91 kr., muraszombatiban 1-42, főátlag 1 frt 45.

Zalamegyében a zalaegerszegi járásban 1-41, keszthelyiben 1-89, nkanizsiban 2-19, tapolezaiban 95 kr., sümegiben 1-95, csáktornyiban 1-53, a lendvaiban 1-28, letenyeciben 1-52, fő átlag 1 frt 59 kr.

Veszprémmegyében a veszprémi járásban 1-02, pápaiban 1-07, deveseriben 2-32, zircziben 1-02, főátlag 1 frt 35 kr.

Győrmegyében a győri járásban 1-94, szentmártonban 1-94, főátlag 1 frt 94 kr.

Sopronmegyében a soproni járásban 2-03, kapuvárban 1-68, nagyeczenkiben 2-02, csepregiben 1-37, főátlag 1 frt 77 kr.

Im itt kimutattam a mivelési ágak szerinti átlagot, melyet a birtoknak osztályba sorozása eredményezett. Miután azonban nem rendelkezem az igazgatóság keretébe beosztott összes járásoknak községenkénti beosztását előtűntető munkálattal; így az egyes községek közti átlagot kimutatni nem tudom, holott ennek kitűntetése is szükséges volna. Azonban az itt közölt eredmény is igazolja, hogy a szántóföld legmagasabb átlaggal van felvéve Sopron után Győr, Veszprém, Zala s utoljára Vas; kerteknél szintén Vas az utolsó, az erdőknél Veszprém áll Vas mögött.

A közlöttekől bárki is meggyőződhetik, hogy az arány helyreállítva nincs; kell tehát, hogy az az igazság és méltányosság határai közt pótolassék s így az adó arányos kivétele lehetővé tétessék.

Kovács János.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Urnapiján, a rom. kath. hívek ezen egyik legnagyobb és legjelentőségesebb ünnepén, a körmenet megtartására városunkban az idő nagyon is kedvezett; mert egész délelőtt felhők takarták el a napot úgy, hogy sugarai nem valának képesek azokon áttörni. $\frac{3}{4}$ 11 órákor indult ki a körmenet a templomból és $\frac{1}{2}$ 12 órákor volt az utolsó oltárnál. Az ajtataskodók

nagy sokasága vett részt a lélekemelő egyházi szertartásban. Közvetlen az umbella után láttuk menni a megyei tisztikart Svastits Benó alispán úr s a kir. törvényszéket és járásbírókat dr. Gyömörey Vince törv. elnök ur vezetésével; a szolgabírókat Zarka Miklós szolgabíró úr képviselte; a városi előjáróság csaknem teljes számmal volt jelen. Az intelligenciának a körmeneten teljes részvétele kétségtelenül jó hatással volt a köznép vallásos buzgóságának emelésére.

Junálisok. A szegény gyermekek karácsonyfa egylete alaptökéjének gyarapítására június hó 10-én a Rozenkrancz kertben táncmulatságot rendez. Belépti díj tagoknak 20 kr, nem tagoknak 30 kr. A zalaegerszegi tekeegylet pedig f. hó 17-én tekeversenyyel egybekötött zártkörű táncmulatságot tart kaszabázi kertben. Belépti díj tagoknak 25 kr., nem tagoknak 50 kr. Egy tekejegy ára 3 dobásra 30 kr. A tekenyereménytárgyak 70—80 frotot fognak képviselni.

Hymen. Simon Gábor, a nagy-kanizsai ügyvédi kar egyik derék és közkedveltségű tagja, a napokban jegyezte el Göncz Etelka kisasszonyt Csáktornyán.

Tűzoltóügy. A keszthelyi önk. tűzoltó-egylet elnöksége a „Dunántúli önk. tűzoltó-egyletek kerületi szövetsége” által a f. évben Keszthelyen tartandó közgyűlés tárgyában a tűzoltó-egyletekhez a következő, meglehetősen írt felhívást bocsátotta ki: Kedves Bajtársak! A „Dunántúli tűzoltó-egyletek kerületi szövetsége” f. é. augusztus hó 12-én, Keszthelyen közgyűlést tart, melyre titeket kedves bajtársak tisztelettel meghívunk. — Hogy a közgyűlésen résztvevő bajtársak száma felül elegendő legyen a részvételhez, s ennek alapján a szükséges intézkedéseket megteheszük, tisztelettel felkérünk benneteket, szíveskedjétek a jelen felhíváshoz mellékelte bejelentési ívet kitölteni, s legkésőbb f. é. június hó 15. napjáig hozzánk annál is inkább beküldeni, hogy a vasúti jegyek kiállítására és kellő számú lakások beszerzésére elég idővel rendelkezessünk. — A közgyűlés és ünnepély tárgyszorozatát a vasúti igazolási jegyekkel együtt fogjuk részletekre megküldeni. — Bajtársi üdvözléssel, Keszthelyen, 1883. ápril hóban. Dr. Lipp Vilmos elnök, Pöltz Pál titkár.

Iskolálatogatás. Dr. Palotay Ferenc veszprémi kanonok és egyházmegyei főtanfelügyelő önagsága — mint bennünket értesítenek — mult héten Nagy-Kanizsán a községi népiskola valamennyi osztályát meglátogatta meggyőződést szerzendő a rom. kath. tanulóknak a vallásban tett előmenetele felől. A tudós egyházi férfiú meleg érdeklődéssel hallgatta a növendékek feleletét, közbe pedagógiai finom tapintatáról tanuskodó kérdéseket intézett maga is a gyermekekhez, s a tapasztalt eredmény felett meglepedését nyilvánította. Személyesen meggyőződve egyuttal arról, hogy annyi és egymástól oly távol eső iskola minden osztályában a vallást tanító hitoktatónak tanítani majdnem physikai lehetetlenség s mivel e célra a szentferenczei több taggal nem rendelkeznek, e vitális és több év óta fennforgó ügy győres elintézését kilátásba helyezte és pedig olyképp, hogy néhány osztálytanító lesz külön díjazás mellett a vallástani tanítással megbízva.

Zárünnepélyt tartotta a nagykanizsai kath. főgymnasium f. hó 19-én. Az ünnepélyen szép számú közönség jelent meg; a műsor minden egyes pontja, az ének és zenedarabok, valamint a szavaltat a közönség osztalan tetszésével találkozott. Majd födtő. Hám János főgymn. tanár és a „Gyakorló iskola” vezetője magvas beszédben ismertette a gyakorló-iskola lefolyt évi működését és kihirdette a pályázatok eredményét. E pályázatok közül felemlítjük, hogy Policzter Gyula VII. oszt. tanuló, a ki a zalaegerszegi polgári iskolának négy éven át volt jeles növendéke, 2 drb arany jutalmat nyert Vergilius VIII. énekének verses fordításával és szép olvasásáról tanuskodó commentárjával. A díjak kiosztása után ft. Papp János, az intézet közkedveltségű igazgatója meglepedését és teljes elismerését fejezte ki az ifjuságnak mind az ének- és zenében tett szép előmenetele, mind a „Gyakorló-iskola” eredménydus működése felett. Emelkedett szellemű beszédében buzdította az ifjuságot, hogy az intézet falai közt szerzett ismereteit a gyakorlati életben kibővíteni és önhasznára értékesíteni törekedjék.

„A keszthely-dobogói sirmezőn tett ásatások”-ról érdekes felolvasást tartott dr. Lipp Vilmos ur, a keszthelyi algynasium igazgatója és széles körben ismert jeles régész, mint vendég, a magyar tudományos akadémia történeti szakosztályának f. hó 21-én tartott ülésén. A nagy érdekű s a hallgatóság figyelmét teljesen lekötött felolvasásról az „Egyetértés” referense a következőket közli: „Lipp mint vendég jelent meg az akadémiában, hogy megismertesse a hazánkban eddig történt legnagyobb kiterjedésű és igen nevezetes ásatásokat. Lipp Keszthelyen és környékén a régi temetőket kutatja és pedig oly sikerrel, fáradsággal és kitartással, hogy negyedik év alatt háromezernél több sírt tárt föl, pontosan jegyzékkel vett minden egyes sírról, minden egyes sírban talált tárgyakról, s oly nagy, oly változatos gyűjteményt adott át a nemzeti muzeumnak, mely a népvándorlás korszakából egy egész nagy vidék fennmaradt emlékeit együtt és nagy sokféleségben tárja föl. Valóban elismerésre méltó a buzgóság, a mint Lipp Vilmos működik. Ma pedig e működés eredményeit állította elé tanságaival együtt. Hozott magával két koponyát is és számos bronz tárgyat. A premontréi tanítórend fehér ruhájában egy herkulési alak, előtte halálfejek — egészen szokatlan a felolvasó asztalánál.

„A keszthely-dobogói sirmezőn tett ásatások.” Ez a címe a régészeti beszámolásnak és fejtegetésnek. A dobogói lelhely felőlrányra esik Keszthelytől. Már régen hordják innen a kőtörmelékkel (múrvát) az utakra és nagyon sok sírt pusztítottak el a munkások, csak ők tudván, hogy ott sírok rejtőznek. Ez az ország legnevezetesebb sirmezője, melyből Lipp eddig, a nagy pusztítás után is, 2400 sírt ásatott föl, több ezer darab régiséggel, melyeket felküldött a muzeumnak. A sírok észak-keleti irányban szabályos sorban vonulnak el. Bizonyos, hogy e sírok nagy részét már régen megrabolták, talán még

akkor, mikor a gazdagabbakét valami megkülönböztető jel által föl lehetett ismerni.

Feltűnő, hogy aránylag mily kevés e sírokban a férfi. A csontvázak többnyire nőké és gyermekeké. Aztán a férfiak csontja mellett alig találni egyebet, mint vastárgyakat. Ezekből azt következteti Lipp, hogy a férfiak rendszeren távol harcban éltek, ott hulltak el csatákban. A kivet itt temettek el, azok alkalmasint szegény rabszolgák. A nők, főleg a lánygyermekek sírja gazdag ékszerekben, bronz, ezüst, arany, füveggyöngy díszekben.

A régiségeket Lipp három csoportba osztja: fegyverek, házi eszközök és dísztárgyak. Fegyver a dobogón ép úgy, mint a városi sirmezőn kevés volt, legnagyobb számban még hajító-bárdot találtak, törkéseket és nyilhegyeket. Házi eszközök szintén csak mőrsékelit számban jöttek napfényre. Az edények közül kiváló a díszített bronzpántokkal ellátott lakupák. A többi tárgy esekélyebb jelentőségű. Legtöbb a dísztárgy arany-, ezüst- és bronzból; ezek ismét vagy szoros értelemben vett ékszerek, mint a nők és gyermekek függői, tűi, karpercei vagy csak a ruházatot díszítő fémkészletek, mint a férfiak övdíszei, melyek ismét szíjvég, csat, övkapocs, boglár, ptyke és gombokból állanak. Az ékszerek közül nevezetesek a kosárhát függők, mint a keszthelyi sirmezők speciálitásai; szintén ilyenek a négyfelé hasított foku nagy tűk, melyek a csontok melletti helyzetük után itélve, néha hajtűknek, legtöbbször azonban ruhátűknek használtattak. A Dobogó legdíszesebb ékszerei azonban a korongos fibulák, melyek közül kettő képes előlappal bír, az egyik sz. Mária fogantatását, a másik egy császár Apotheozisát ábrázolja. Előbbeni az egyetlen a keszthelyi sirmezőkön talált régiségek közt, mely valóságos vonatkozása. Alkalmasint hadi zsákmányok távoli országokból. A talált pénzek, valamint a régiségek kifejlett ötvösi technikát mutatnak és azt sejtetik, hogy a sirmező a negyedik század első feléből való lehet és hogy mindezen, bár részben épen nem római, hanem hol germán, hol keleti izlést eláruló ékszereket a betelepített barbároknak római kézművesek készítették. De, hogy melyik barbár nép lakott itt, melynek Lipp a Dobogóval együtt immár négy nagy sirmezőjét is ismeri Keszthelyen és közvetlen vidékén, azt oly kérdésnek mondja, melyet most megoldani még nem lehet.

Méheszeti vándortanítás meggyében. Krób Pál zalamegyei kir. tanfelügyelő úr az iskolaszéki elnökökhöz a következő átiratot intézte: Tekintetes elnök úr! A dunántúli kerületre kinevezett m. kir. méheszeti vándor tanár tek. Dömötör László úr, Zalamegyében e következő helyen fogja tartani előadásait: június hó 3-án B-Füreden, 5-én Tapolezán, 6-án Keszthelyen, 7-én Nagy-Kanizsán, 8-án Letenyén, 9-én Csáktornyán, 10-én Alsólendván, 17-én Zala-Egerszegen, 18-án Zalabéren, 19-én Sümegen. Az előadások rendszerint d. e. 9 órákor fognak tartatni. Miről azzal van szerencsém tekintetességet értesíteni, miszerint a közvetlen felügyelet alatt álló iskolánál alkalmazott tanító urakkal együtt a közönségen levő s méheket tartó urakat és gazdákat erről értesíteni, a hozzájuk legközelebb eső helyen leendő megjelenésre buzdítani, a tanító urakat pedig erre kötelezni s az iskola főtartó község előjáróinak meghagyni szíveskedjék, hogy az előadás meghallgatására menő tanítók számára legalább kocsit adjanak. Teljes tisztelettel maradok Zala-Egerszegen 1883. május 25. alázatos szolgálja Krób Pál kir. tanfelügyelő.

A helybeli választó polgárok figyelmébe ajánljuk, hogy a megyebeli országgyűlési képviselő választók jövő 1884. évben érvényesül birandó névjegyzékének kiigazítása végett a megyei központi választmány által kiküldött bizottság városunkban f. hó 30. és 31-én a városház tanácstermében fogja a kiigazítást eszközölni.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület” t. hó 6-án tartott közgyűléséről felvett jegyzőkönyv közlésének befejezését térszűke miatt lapunk jövő számára hagytuk, melyért szíves elnézést kérünk.

Gyászújr. Villásy Pál keszthelyi m. kir. gazdasági intézeti tanár, fökertész s a „Gyümölcsészeti Lapok” szerkesztőjének fiatal neje szül. Tatay Gizella f. hó 18-án rövid szenvedés után elhunyt. Férjén kívül három kiskoru árva s nagyszámú rokonság gyászolja a szőlőlelkű nőt. Temetése f. hó 20-án nagy részvét a közl. tartatott. Aldás hamvait! —

Tűz ütött ki városunkban f. hó 23-án éjjelkor. A pap utca végén egy ház gyuladt ki a legnagyobb szélesendben s így dacára a késő éji időnek, elég gyorsan ott termett tűzoltóknak sikerült a tüzet azonnal lokalizálni s pár óra alatt a rendelkezésre álló eszközökkel azt teljesen eloltani; mert sajnos, hogy egy hajtos kocsit sem lehetett látni, a hydrophort, valamint a schlauch kocsit a többi szerelvényvel együtt a tűzoltóknak kellett a vész helyére huzni.

Képviselő beszámolás. Veszter Imre alsólendvai és Chorin Ferenc a baksi kerület országgyűlési képviselője a napokban kerületükbe lerándulva, választóknak eddigi képviselői működésükről beszámoltak. Mindkét képviselő nagy lelkesedéssel fogadtattott s a választók bizalomsvázatukkal nyilvánították képviselőjük iránti meleg rokonszenvüknek és hű ragaszkodásuknak fényes jelét.

A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet hallgatósága f. évi június hó 2-án a „Segélyegylet” és a „Deák Ferenc-könyvtár” javára a hévízi fürdőhelyiségekben zártkörű tavaszi táncmulatságot rendez. Kezdeté d. u. 6 órákor. Személyjegy 1 frt, családjegy 3 frt.

Meghívó. A „Balaton felvidéki néptanító-egylet” f. é. június hó 5-én d. e. 9 órákor tartja rendes tavaszi közgyűlést B-Füreden a rom. kath. iskolában. Tárgyai lesznek: 1) A mult közgyűlésen bejelentett értekezések illetőleg gyakorlati tanítások. 2) A Molnár Aladár emlék ügyben kiküldött bizottság jelentése. 3) Az elnökséghez időközben beérkezett átiratok. 4) Tanácskozás a fölött, hogy a f. é. 20-ra összehívott II-ik orsz. tanítói képviselői közgyűlésen minő tárgyak volnának tárgyalásra kitűzendők. 5) Tanácskozás a zalamegyei ált. tan. testületnek f. é. augusztus 27. és 28. B-Füreden tartandó

közgyűlése alkalmával az elfogadás s egyéb szükséges intézkedések iránt. 6) Képviselő választás a II-ik orsz. tan. képviselői közgyűlésre. 7) Tisztségviselői választás. Felkérem az egylet tagjait, hogy a közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek. Nagy Aron egyleti elnök.

Iskolai vizsgálat tartott f. hó 19-én Döbrétén, mely alkalommal Skublics Jenő földbirtokos úr a tanügy iránti meleg érdeklődésének adott kifejezést az által, hogy a gyermekeknek — mint a megelőző években is — tankönyvek beszerzésére három forintot ajándékozott.

Boczföldön a f. hó 23-án d. u. 5 óra tájban kiütött tűz 4 lakóházat a hozzájuk tartozó gazdasági épületekkel együtt elhamvasztott. A kár 1762 frtra lett hivatalosan becsülve, melyből mintegy 350 frt volt biztosítva. A tűz keletkezésének oka nem volt kideríthető.

A zalabéri uradalomhoz tartozó Kányakut-féle erdőben f. é. június 10-én Zalabér mezőváros „tűzfecskendő alapja javára” táncal egybekött tavaszi ünnepély tartatik. A rendezőség: Fekete Sándor, Kozáry Aurél, Nimbsgern Vilmos, Pfannl Károly, Pfannl Lajos, Popp Béla, Tatarok Károly. Kezdeté délután 3 órakor. Belépti díj 50 kr. személyenként. Etel és italról gondoskodva leend. A jótékonytől tekintetből felülírtések köszönettel fogadtatnak és hirtapilag nyugtáztatnak.

Földbirtokosok, géptulajdonosok és gyárosok, kiknek vizsgált gépekre van szükségük, ilyenek elnyerése végett forduljanak az állami középiparternoda igazgatójához (Budapest, VIII. kerület, bodzafa utca 28. sz.) hol szives felhívilágosítást nyernék.

Hogy a magyarosodás mily nehezen tud tért hódítani sok idegen ajkúnál és mint bokrétazzák fel német diskurzusukat sokan magyar szavakkal, fényesen igazolja a napokban folyót következő párbeszéd: Egy úr: „András! wo waren Sie? Gyógyszer tári szolgál: Pesen hob i kauft; — und dan so an köcz, — das g'hört zum kenésék durchszürni.”

Hirtelen halál. Nagy József szent-andrási lakos földműves f. hó 19-én este hirtelen elhalt. A helyszínen megejtett orvosrendőri vizsgálatból kiderült, hogy nevezett egyén f. hó 19-én este boros fővel érkezvén hazá, az istálló padlására ment s onnan alázuhanyván, nyakcsaptörést és gerincagy-zúzódást szenvedett oly mértékben, hogy annak folytán azonnal meghalt.

Öngyilkosság. Szentgyörgyvölgyi Szabó Farkas 22 éves ifju, Szabó Sándor ottani földbirtokos fia f. hó 21. este 8—9 órakor öngyilkossági szándékából magát fülakasztotta. Tettenek oka ismeretlen.

Jégeső volt f. hó 17-én a délutáni órákban a csáktornyai járásban az I., II. és III. hegykerületi hegyeken, továbbá Stáncincezen és tetemes károkat okozott. — A jégkár felvételek folyamatban vannak az okozott kár tüzetes megállapítása végett.

Baleset. Tóth József szent-balászi lakosnak József nevű 10 éves fia f. hó 20-án d. u. 3—4 óra közt több közséji gyermek társaságában egy homokpart alatt játszott; játszás alatt a part megcsuszamlott és az említett fiút eltemette. Mire a játszó gyermekek hívására segély érkezett, már meg volt halva.

Elsodorta a vizár. Zerányi József 11 éves csereszegtomaji gyermek f. hó 6-án a csereszegtomaji közlegelőn marhákat őrizvén, a hirtelen támadt roppant esős folytán az ár a gyermeket elsodorta és hullája csak f. hó 8-án este 6 órakor találtatott fel. A megejtett orvosrendőri vizsgálatból kitént, miszerint a hullán sem külső erőszak nyomai, sem sértés jelei nincsenek és hogy a halál oka vízbefulladás volt.

Temetési zsebkönyv kath. kántorok használatára — című műre hirdet előfizetést Barabás István vasvári kath. népiskolai főtanító és kántor a következő tartalommal: Öreg halottak temetése. (Szertartás a háznál. Bucsuzatók Kisérő énekek. Szertartás a temetőben. Sirbati énekek.) 2) Kis halottak temetése (szintén öt csoportban) 3.) Bucsuzatók rendkívüli alkalmakra. 4.) Gyászénekek három teljes halottas misére. 5.) Libera (magyarul és latinul). 6. Halottak estéje. Halottas Litánia és imádságok. 7) Általános naptár. 8) Az ezen zsebkönyvre előfizető kántorsak névjegyzéke. 9) Rovatozott türes lapok a megholtak bejegyzésére és nyilván tartására. 10) Üres lapok netáni ének-bejegyzésekre. Akik a kiadandó zsebkönyvet bírní óhajtták, május végéig a szerzőt sziveskedjenek levelezési lapon értesíteni. Az 1 frt 60 kr. előfizetési árat előzőleg megküldők a művet bérmentve fogják megkapni.

A magyar kir. belügyminiszter értesíti a törvényhatóságokat, hogy a megyei közbiztonsági közegyeknél használatban volt fegyver nemekből, nevezetesen: Wernld rendszerű, hátültöltő szuronyos puskákból, ugyanily rendszerű lovassági szuronyos karabélyokból, lovassági szurony nélküli karabélyokból és forgó pisztolyokból, részint egészen új, részint már használt, de teljesen jó állapotban a belügyminiszteriumnál több száz darab levén készletben: miután ezen fegyvereknek az államrendőrség életbeléptetése folytán, eddigi rendeltetése megszűnt, azok a közbiztonsági alap javára elarusíttatni fognak. Miről a megyék közönségét oly felhívással értesíti, hogy a megyebeli városok és községek tudomására hozzák azt, miszerint ha közséji rendőri szolgálatra ily fegyvereket szükségelnének, azok a belügyminiszteriuntól jutányos áron megszerezhetők.

Új megyei postahivatalok. F. hó 16-án Csesztreg, Gyulakeszi és Felső-Hahót községekben kir. postahivatal léptet életbe. A csesztreginek kézbesítő kerületét Alsó-Szt. Erzsébet, Győrfa, Kerkakutas, Kerkanémethfalu, Kerkaujfalú és Péntekfalu községek, a gyulakesziének kézbesítő kerületét Gyűrhegy, Csobáncz, Diszely és Tüskés-puszta, a felsőhahótinak pedig Alsó-Hahót, Felső- és Alsó-Fakos, Sárkányziget, Felső- és Alsó-Vizvár pusztá fogja képezni. Ugyanevak f. hó 16-án lépett kir. postahivatal életbe Rezi és Tótszerdahely községekben. A reziének kézbesítő kerületéhez tartozik Gyöngyös pusztá, a tótszerdahelyihez pedig Molnári község.

Irodalom.

A „Regényvilág” című, Révai testvérek ez irodalmi színvonalon álló, hetenkint megjelenő lapját ma már talán nem is kell

különösen ajánlanunk. A megállapított hírnév legvözi az ellenkezőket és jobb meggyőződésre tereli a kételkedőket. A „Regényvilág” tartalma sokkal ismertebb, az írók díszes sora, mely annak hasábjain ragyogtatja szellemét, sokkal magasabban áll, mintsem ily kétségbevonhatatlan tényekkel szemben a rozskarat is nyilatkozni merne. Most is a 27—32. szám kban két eredeti regény fol ik, Jókai és Veka Lajosé. A ragyogó tollú író, ki minden szavával elragadja az olvasót, — és a társadalmi élet e kitünő ismerője, ki még rosszat sohasem írt. „Minden poklon keresztül” rég elmúlt idöket új fel utolérhetlen színezéssel. — „Pali bácsi” pedig a modern életet képviseli érdekes modorban. A külföldi irodalom egyik gyöngye, az elsassi írópárnak, Ercmann-Chatriannak „A Rantzau testvérek” című műve befejezése felé közelg és batran elmondhatjuk, hogy nem ritt ki méltó társai közül. A kisebb köz. emények közül, melyek magokban véve is egész hal-mazát nyújtják az érdekes olvasmányok, különösen kiemeljük Turgenjev Ivánnak, a lá glekkü orosz írónak „Költevények prózában” cím alatt összegyűjtött és empléni P. Gyula által fordított aphorismáit. A folyóirat jelen évfolyama már a 32-ik füzetig ért. Partolását hazai irodalmunk érdekében teljesítendő kötelességünknek tartjuk. Egy-egy füzet ára 15 kr.

Nyilttér. *)

Felhívás társas tőzsdéspekulációkra!
Alulírt cég társas tőzsdéspekulációkat rendez a következő feltételek mellett:

1.) Minden egyes részre 250 frt fizetendő be, — és ezen betétben felül utánfizetés részéről semmi körülmények között sem követelhetik.

2.) A 250 frt betét feléig kezességet vállalok; ha valamely műveletnél a betétnek több mint fele elvesznek, — a többletet pótolni, és a betét felét 125 frtot a részvevőnek visszafizetni tartozom.

A veszteség e szerint korlátozott s a befizetett összeg felénél nagyobb nem lehet. A nyereség ellenben korlátlan és különösen szerencsés műveletek mellett nincs kizárva a lehetőség, — noha e megjegyzéssel nem akarok ily vérmes reményeket kelteni, — hogy a betétnek 50—100 o/o-át is jövedelmezheti egy év alatt. —

3.) A nyereség minden befizetett művelet után kívánatra azonnal kifizetetik. —

4.) A tiszta nyereségből 50/o engem illet, a veszteségből 50/o-ot én viselek

5.) A részvevők minden befizetett művelet után kiléphetnek, és követelésüket vissza vehetik.

6.) A spekulációk, értékpapírok vétele vagy eladásának időpontját legjobb tudomásom szerint én választom meg és a tört nt műveletekről a részvevőket mindenkor értesítem. A spekulációkat a tőzsde műveletek minden ágára kiterjesztendem; a mint a helyzet magával hozza, Hausse és Contremine üzleteket, Prámium, Stel-lage, Arbitrage és csere — műveleteket fogok a részvevők részére eszközölni. Ügyes és szerencsés vezetést mellett tehát a spekuláció úgy emelkedő, mint esökkenő árfolyamoknál egyaránt jövedelmezhető lehet.

Nem arra fogok törekedni, hogy sokat kockáztatva rövid időn nagy eredményt produkáljak, — hanem mindenkor szigorúan azt az elvet követendem, hogy keveset kockáztatva a veszteség esélyeit minél kisebbre szabjam és a nyereséget annál biztosabban érjem el.

Lelkiismeretes eljárásomért cégem jó hitele eléggé kezességedik. A mult év október 15-én aranyaradéka általam rendezett spekuláció ez évi március 15-ig tehát 5 hó alatt a betét 180/o-át jövedelmezte.

Észvenni szándékozok kéretnek minden rész után a szükséges 250 frtot hozzám mielőbb beküldeni, hogy az esetleg kínálkozó műveletekben mielőbb részt vehessenek.

Wurda Adolf

bank- és váltóüzlete Veszprémben.

Nagyobb üzletek lebonyolítását a bécsi tőzsdén személyesen eszközölöm.

*) E rovat alatt közöltékért felelősséget nem vállal a szerkesztő.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Hirdetések.

88]v. 1883. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróóság 2697 számú végzése által **Mayer E. és fia** szombathelyi lakos végrehajthatók javára **Farkas László** zalaegerszegi lakos ellen 195 frt 57 kr. tőke és ennek járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 320 frtra becsült egy három ló erejű cséplőgépjárgánnyal és egy gabnalsztító rostából álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínen vagyis **Teskádon** leendő eszközölsére

1883. évi május hó 31-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érített ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kiízetendő.

Kelt Zala-Egerszegen 1883. é. május hó 16. napján.

Nemes Sándor

kir. bir. végrehajtó.

61. 1—1.

Mindennemű fogfájás, még ha a fogak lyukasak vagy töröttek is, pillanatnyi idő alatt és tartósan elháríttatik a híres

indiai kivonat

(indischer Extrakt) által. E kitünő tulajdonságánál fogva ezen szernek egy háznál sem szabad hiányoznia. Valódi hamisítatlan minőségben, palackokban elhelyezve, palackja 35 kr-ával Zala-Egerszegen egyedül **Hollósy József** gyógyszerész urnál kapható.

Szikenben (natrium) és lavanyban (lithium) legdúsabb tartalmú európai savanyúvíz

a radeini savanyúvíz;

gazdag lavany tartalmánál fogva különösen ajánlatik köszvény-, epe-, vese- és húgykőbetegségekben;

sziken tartalmánál fogva pedig gyomor-, bélhurut-, sárgaság-, gyomorpufladás-, aranyérbántalmánál és idegbajokban.

Azonkívül kellemes ízénél és nagy mennyiségű szensavtartalmánál fogva (51-66)

a legjobb

hűsítő ital.

Friss töltésekben mindig kapható

Fenyvesi Miksánál

Zala-Egerszegen.

54. *—5.

Orvosilag ajánlva:

Dr. Koch orvostudor általános gyomor keserűje egy eredeti üveg ára 60 kr.

Kitünő szer étvágyhiánynál és gyomormeghűlésnél, a leghatásosabb gyógyfűvek és gyökerekből készítve, a lassú emésztést előmozdítja és így étvágyat idéz elő; a gyomorra erősítőleg, meglehetőleg és vértisztítólag hat; épen úgy:

Dr. HOFFMANN orvostudor **növény-mellszörpje** mellbetegeknek; köhögés, rekedtség és torokfájás stöbb e féle bajok ellen, egy eredeti egész üveg ára 2 frt, egy fél üveg ára 1 frt, egy negyed üveg ára 50 kr.

továbbá: **fenyoag-ether** szárazfájások, (Gicht és Rheuma) kereszt- és mellfájások ellen egy egész üveg ára 75 kr., egy fél üveg ára 40 kr.

Füflolaj, nehézhallás és fülfűgás ellen egy egész üveg ára 1 frt, fél üveg ára 50 kr.

Jägerbalsam, égési sebek ellen; a legnagyobb fájások pár perc alatt már elmullanak, egy egész üveg ára 50 kr.

Fagybalsam, egy üveggel 30 kr.

Ezen már 50 év óta kitünő sikerrel használt s főntebb elősorolt szereket, ezerekre menő bizonyítványok s a legelső orvosi tekintélyek a legmelegebben ajánlják — ugy annyira, hogy ezen szerekek egy házban sem volna szabad hiányozniok. — Minden egyes készítmény védjeggyel van ellátva és azok a főntebb említett orvostudor urak által nálam letetemenyezett vények szerint gyáramban készíttetnek.

L. Koch & Comp.

vegytani laboratoriuma
Bodenbach, an der Elba.

6. *—5.

Főraktárak Magyarország részére:
HOLLÓSY JÓZSEF, gyógyszerész Zala-Egerszegen,
PUNTIKAM RUD és **GRÁBER ALAJ**, Győrben,
REICHARDT és **TARSA** Szekesfehérvár

A legkitünőbb savanyúvíz az országban, az orvosok által legmelegebben ajánlva.

A legujabb magyar savanyúvíz forrás a

petánczi Széchenyi forrás

Vasmegeyében, Radein mellett

Hatásos alkatrészeinek szerencsésösszetételénél fogva felülmúl minden hasonnemű ismert vizet s mint borhoz igen alkalmas savanyúvíz helyben már is igen kedvelté lett.

A mult őszszel, mindjárt aforrás megnyíltatán, **Triesztben** kitüntetest nyert s Budapestben, Bécsben vegyileg elemzetetett.

Megrendelések egyenesen

P E T Á N C Z I R A
pósta (Mura-Szombat) a forrás igazgatóságához intézendők.

Eladók és raktározók kerestetnek.

Hamisítások ellen a dugaszra e név „Széchenyi” van beégetve.

Mindig friss töltés.

Távirati cím:

VOGLER, Regede.

42. *—10.